

τορίσσης· ἀλλ' ἡ ἐποχὴ αὕτη ὑπῆρξεν ὁ πρόδρομος τρόπον τινὰ ἄλλης λαμπροτέρας ἐποχῆς· αὕτη δὲ εἶναι ἡ τῆς Αἰκατερίνης δευτέρας, ἣτις οὐ μόνον ἐνεθάρρυνε καὶ ὑπεστήριξε γενναίως τὰ φῶτα καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἐπικράτειαν, ἀλλὰ καὶ αὕτη πολ- λάκις εἰς τὰ θέλητρα τῆς μελέτης τῶν γλωσσῶν καὶ ἐπιστημῶν ἐζήτηε ἀναψυχὴν ἀπὸ τῶν πολι- τικῶν θορύβων.

Ἡ ἐνδοξος αὕτη Ἡγεμονίς διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῆς παραδείγματος, τοσαύτην ἐνέπνευσεν ἀμίλλαν περὶ τὰ γράμματα, ὥστε ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορίας αὐτῆς εἶχε συστηθῆ ἔν Μόσχᾳ ἡ ὑπὸ τοῦ Νοβικώφ διευθυ- νομένη τυπογραφικὴ ἐταιρεία, ἣτις μετέφρασε καὶ ἐξέδωκεν ὅλους σχεδὸν τοὺς Ἑλληνας ποιητὰς καὶ συγγραφεῖς, ἡ δὲ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶχε κατανηθῆ- σει τότε ἡ γλῶσσα σχεδὸν τῆς Ῥωσικῆς αὐτῆς.

Ἀπὸ τῆς ἐνδοξοῦ ταύτης ἐποχῆς ἀνεφάνησαν κα- τὰ τὴν Ῥωσσίαν πλῆθος διαφόρων ποιητῶν καὶ συγγραφέων παντὸς εἶδους, ἐξ ὧν καὶ ὁ μυθοποιὸς Κρι- λῶφ, ὁ σατυρικὸς Πούσκη, ὁ φιλολόγος Γνένδιτζ, ὁ ἀπὸ τῶν ξένων λέξεων καὶ φράσεων καθάρισας τὴν Ῥωσικὴν γλῶσσαν περίφημος ἱστοριογράφος τοῦ ἔθ- νους τούτου Καραμζῖνος, καὶ διάφοροι ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς, ὅποιοι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πετροπόλεως καὶ Νοβογοροδίου Μιχαὴλ Δεσνίζκης, ὁ Μόσχας Φι- λάρετος, ὁ Καζανίου Ἀμβρόσιος, ὁ Κιέβου Εὐγένιος καὶ πολλοὶ ἄλλοι, τῶν ὁποίων ἡ ἀπαριθμησις καὶ περιγραφή δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον συντό- μου ἄρθρου Περιοδικοῦ Συγγραμματος.

Τὴν δὲ περιληπτικὴν ταύτην ἔκθεσιν περὶ τῆς Ῥωσικῆς φιλολογίας ἐκρίναμεν ἀναγκαίαν διὰ τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν, ὡς εἰσαγωγὴν διαφόρων μύθων, ψδῶν καὶ ἄλλων τινῶν φιλολογικῶν τεμαχίων, με- τεφρασμένων ἐκ τοῦ Ῥωσικοῦ, τὰ ὅποια θέλομεν ἐκ διαλειμμάτων καταχωρεῖν εἰς τὴν Ἀποθήκην, πρὸς μικρὰν γνῶσιν τῆς μεγάλης φιλολογικῆς γονιμότητος ἔθνους, περὶ τοῦ ὁποίου πολλοὶ, καὶ αὐτῶν μάλιστα τῶν λογίων, ἔχουσιν ἀκόμη ἀτελεσάτας καὶ σφαλε- ρωτάτας ἰδέας, καὶ μεταξὺ τῆς γλώσσης τοῦ ὁποί- ου καὶ τῆς ἡμετέρας ὑπάρχει μεγίστη ἀρχικὴ συγ- γένεια καὶ ὁμοιότης, ὡς ἀνέπτυξε καὶ ἀπέδειξεν ἀρκούντως ὁ σοφὸς Διδάσκαλος Κωνσταντῖνος Οἰ- κονόμος εἰς τὸ περὶ τούτου ἀξιόλογον αὐτοῦ σύγ- γραμμα.

ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΚΡΙΛΩΦ.

Α. Ὁ Ἄετος καὶ ἡ Ἀράχνη.

Ἄετος ὁ ὑψιπέτης τὰ ἐλαστικὰ πτερά του συγκινήσας ὑπεράνω πέταξε τῶν Καυκασίων· κ' ὑπερβάς τὴν ἀνωτάτην κορυφὴν τοῦ ὄρους τούτου, ἐπὶ κέδρου γηραλαίας ἔστησε τὸ πέταμά του.

Ὅλον δὲ ὁμοῦ τὸν κόσμον εἰς ἓν βλέμμα του συνάψας, ὑποκάτω τῶν ποδῶν του θεωρεῖ ὑπερηφάνως ποταμούς, χειμάρρους, λίμνας, πεδιάδας καὶ θα- λάσσας, ὄρη, πόλεις, πτηνὰ, ζῶα, φυτὰ, δάση ἢ ἐρήμους·

Ἄνεκφράστου χαρᾶς πλήρης πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐμ- βλέπει,

κ' εἰς τὸν Δία ἀπευθύνει ζωηρὰς εὐχαριστίας·

» Ὅταν μ' ἔπλασες, Ζεῦ πάτερ, εἰς τὸν κόσμον ἀπε- δειχθῆ

» ἐναργῶς ἡ τελειότης τῆς μεγάλης σου σοφίας!

» Ἄλλος τίς τὴν φωλεάν του ἐδῶ δύναται νὰ στήσει;

» καὶ πλησίον τοῦ Ὀλύμπου, ὡς ἐγώ, νὰ κατοικήσῃ;

» ἐναέριος Μονάρχης τὸ Βασιλικόν μου κράτος

» εἰς τὸ ἄπειρον ἐκτείνω τοῦ παντὸς τὸ μέγα χάος.»

Ἄλλ' Ἀράχνη τις τὸν λόγον διακόπτει αἰφνηδίως·

» μόνος εἶσ' ἐδῶ νομίζεις, καὶ ἐπαίρεσαι, καυχᾶσαι·

» μάθε δ' ἐδῶ ἐπάνω εἰς τὸν ἴδιον τὸν κλόνον

» κατοικῶ κ' ἐγώ, καὶ θέλω κατοικήσει αἰωνίως.

Ἄληθῶς δ' ἐκεῖ πλησίον ἐπὶ τοῦ ἰδίου δένδρου

ἐνεφώλευεν Ἀράχνη εἰς τοῦ κλόνου τὴν γωνίαν·

» Πῶς κατήνητες νὰ φθάσῃς εἰς τοσοῦτον μέγα ὕψος;

ἔρωτᾷ ὁ ὑψιπέτης Ἄετος μὲ ἀπορίαν.

» Σὺ ζῶφιον ἰσχύος στερημένον καὶ πτερύγων;

» ἔρπον βέβαια ἀνέβης, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον

» ἐφθασες ἐνταῦθα ὅπου καὶ ὁ γῆψ σπανίως φθάνει·

» Ἄετέ μου! ἀπατάσαι· ἐπανελάβ' ἡ Ἀράχνη.

» Ἄν μονάχῃ ἐπεχειροῦν ν' ἀναβῶ αὐτὸ τὸ ὕψος,

» μυριάδες ἐτῶν ἴσως μ' ἐχρειαζόντο πρὸς τοῦτο·

» ἐπὶ τῆς μακρᾶς οὐρᾶς σου, ἐν ᾧ χθές περιπάτεις,

» σὲ ἐλάνθασα μὲ τρόπον κ' ἐκολλήθην δι' ἀπάτης.

» Καὶ τὰ ὕψη τῶν αἰθέρων διασχίσασα μαζῆ σου,

» ἐδῶ ἐφθασα· καὶ τῶρα εἴμ' ἰσόβαθμος μ' ἐσένα,

» κ' εἰς τὴν φωλεάν μου ζῶσα σὸ ἐξῆς δὲν ἔχω χρεῖαν
» τῆς δικῆς σου προστασίας, οὔτε καὶ ψηφῶ κἀνένα.

Λοιπὸν παῦσαι ὡς ἐκ τούτου νὰ νομίζεσαι Μονάρχης·
ἐπειδὴ, καθὼς τὸ βλέπεις, ἐπὶ τοῦ ἰδίου δένδρου
κατοικῶ κ' ἐγὼ ἐπίσης, καὶ δὲν δύνασαι νὰ ἄρχῃς,
τὸ ἰσόβαθμόν μου κράτος ἐάν δὲν ἀναγνωρίσης.

Ταῦτα ἔλεγε μὲ θράσος ἡ πτωχαλαζὼν Ἀράχνη·
ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὄρους αἴφνης ὁ σκληρὸς βορρᾶς συρίζει,
λαίλαψ τρομερῶς ἀστράπτει, καὶ φρικτὴ ἀνεμοζάλη
εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους μετὰ λίθων τὴν κρη-
μνίζει. . .

Η ΧΙΟΣ.

Ἡ νῆσος Χίος, ἔχουσα ἐμῶνυμον παραθαλάσσιον
πρωτεύουσαν, ἔλαβε κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρό-
νους διάφορα ὀνόματα ὡς Ὀφιοῦσα, Πιτυοῦ-
σα, Μάκρις καὶ Αἰθάλια. Ὀνομάσθη δὲ Χίος,
εἴτε ἐκ τῆς πεσοῦσης ποτὲ ἐπ' αὐτῆς πολλῆς χιόνος,
εἴτε κατὰ τὸν Ἰσίδωρον (α) ἐκ τῆς μαστίχης, χίου
κατ' αὐτὸν Συριστὴ ὀνομαζομένης· ἡ δὲ τῆς αὐτῆς ὀνο-
μασία φαίνεται ἢ πιθανώτερα, διότι καὶ τὴν σήμε-
ρον οἱ Τούρκοι δηλοῦσι διὰ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος Σακίζ
τὴν Χίον καὶ τὴν μαστίχην.

Ἡ ἀρχαία ἱστορία τῶν Χίων κρύπτεται, ὡς παν-
τὸς λαοῦ, ὑπὸ τὸ κάλυμμα τῶν μυθωδῶν παραδό-
σεων· τὰ δὲ πιθανώτερα συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα
δυνάμεθα περὶ τῶν πρώτων οἰκιστῶν τῆς νήσου νὰ
πορισθῶμεν ἐκ τῶν περὶ αὐτῆς ἀναφερομένων ὑπὸ
Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου (β) καὶ ἐκ τῆς σχέσεως
τῆς Χιακῆς ἱστορίας πρὸς τὴν Κρητικὴν δυναστείαν
εἶναι, ὅτι οἱ Κρήτες Ῥαθάμανθος καὶ Μίνως θαλασσο-
κρατήσαντες, ἐκαθάρισαν τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ἐκ
τῶν ληστρικῶν ἐθνῶν, καὶ κατέστησαν ἡγεμόνας
εἰς πολλὰς νήσους, ἐν οἷς καὶ τὸν υἱὸν τῆς Ἀριάδνης
Οἰνοπίωνα εἰς τὴν Χίον μετὰ Κρητικῆς ἀποικίας.
Ὁ Οἰνοπίων οὗτος συνέκτισε τοὺς οἰκῆτορας, καὶ ἐδί-
δαξεν αὐτοὺς τὴν ἀμπελοφυγίαν καὶ τὴν κατασκευὴν
τοῦ οἴνου. Ἐπὶ τῆς τούτου ἡγεμονίας καὶ ἐκόντος
αὐτοῦ κατέκρησαν ἔπειτα τὴν νῆσον καὶ οἱ Κᾶρες
καὶ Ἀβαντες.

Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Χίου ἔζων ζώην ληστρι-
κὴν, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ νησιῶται ἦσαν δὲ τοσοῦ-
τον ἄποροι καὶ ἀσθενεῖς, ὥστε οὐδὲ συμμάχους αὐ-
τοὺς ἐκάλεσαν οἱ Ἕλληνες εἰς τὸν κατὰ τῆς Τροίας
πόλεμον, οὔτε νὰ λεηλατήσωσι τὴν νῆσον αὐτῶν ἐκρι-
ναν ἄξιον.

Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Οἰνοπίωνος καὶ τῶν
ἀπογόνων αὐτοῦ, ἦλθε κατὰ θεῖον μάντευμα ἐκ τῆς
Ἑστιαίας (πόλεως τῆς Εὐβοίας) ὁ Ἄμφικλος καὶ ἐβα-
σίλευσεν εἰς τὴν Χίον· ὁ δὲ Ἴπποκλος, εἰς τῶν δια-
δόχων αὐτοῦ, παίζων καὶ ἀστειευόμενος εἰς τοὺς γά-
μους τινὸς συγγενοῦς αὐτοῦ, ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς νυμ-
φικῆς ἀμάξης, ὅτε ἡ νύμφη ἦγετο κατὰ τὴν συνή-
θειαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νυμφίου· ἀλλ' οἱ φίλοι τού-
του, ὀργισθέντες ἐφόνευσαν τὸν Ἴπποκλον. Διατά-
ξαντος δὲ τοῦ Μαντείου νὰ θανατώσωσι τοὺς φονεῖς,
οἱ Χῖοι ἀπήντησαν «ὄλοι ἐφονεύσαμεν αὐ-
τόν» ἀποκριθέντος δὲ τοῦ μαντείου, «εἰπεῖ δὲ ὁ
ὄλοι ἐφονεύσατε τὸν ἄνδρα, ὄλοι
καὶ ν' ἀφήσητε τὴν πόλιν» οἱ Χῖοι συνα-
θροίσαντες τοὺς αἰτιωτέρους τοῦ φόνου, ἔστειλαν
αὐτοὺς εἰς τὴν Λευκωνίαν, τὴν ὁποίαν μετὰ τῶν
Ἐρυθραίων εἶχον κυριεύσει ἀρπάσαντες παρὰ τῶν
Κορωναίων. Κατὰ δὲ τὸν μετὰ ταῦτα μεταξὺ Χίων
καὶ Ἐρυθραίων πόλεμον, οἱ Χῖοι τῆς Λευκωνίας, μὴ
δυνάμενοι ν' ἀντισταθῶσιν, ἠτοιμάζοντο ν' ἀφήσω-
σι τὴν πόλιν, μὴ φέροντες ἄλλο τι κατὰ τὰς συν-
θήκας, εἰμὴ τὸ φόρεμα καὶ τὸ ἐπανωφόριον. Ἄλλ' αἱ
γυναῖκες ἀκούσασαι τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὠνείδι-
σαν τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας, ὅτι ἐξήρχοντο ἄοπλοι· ἐπει-
δὲ δὲ οὗτοι ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτάς, ὅτι εἶχον ἡδὴ
ὀμώσει, αἱ γυναῖκες ἐσυμβούλευσαν αὐτοὺς ν' ἀπο-
κριθῶσιν, ὅτι οἱ γενναῖοι ἄνδρες φόρεμα ἔχου-
σι τὴν λόγχην καὶ ἐπανωφόριον
τὴν ἀσπίδα. Πεισθέντες δὲ οἱ Χῖοι εἰς τὴν συμ-
βουλὴν τῶν γυναικῶν ἐφόθησαν τόσον τοὺς Ἐρυ-
θραίους διὰ τῆς τόλμης, ὥστε κἀνεὶς δὲν ἐδοκίμασε
νὰ ἐμποδίσῃ αὐτοὺς, καὶ οὕτως ἐξῆλθον ὄλοι ἐνο-
πλοι (γ).

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἴπποκλου κατηργήθη φαί-
νεται ἡ βασιλεία, καὶ ἔγινε τὸ πολίτευμα τῶν Χίων
ἀριστοκρατικόν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐξ ἑνὸς μὲν ὄλοι γενι-

(α) Herbelot (bibliothec. p. 385, 564 et 739)

(β) Τόμ. Α'. σελ. 397.

(γ) Πλουτάρχ. ἐν τῷ, γυναικῶν ἀρεταί.